

Sygn. akt I C 1985/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy w Łomży I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Jędrzejewska

Protokolant: Anna Świdarska

po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2019 r. w Łomży

sprawy z powództwa (...) S.A. w B.

przeciwko K. B. i J. B.

o zapłatę

I. Zasądza solidarnie od pozwanych K. B. i J. B. na rzecz powoda (...) S.A. w B. kwotę 16.328,01 zł (szesnaście tysięcy trzysta dwadzieścia osiem złotych jeden groszy) wraz z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od dnia 8.09.2018 r. do dnia zapłaty.

II. Umarza postępowanie w zakresie kwoty 100 zł.

III. Zasądza solidarnie od pozwanych K. B. i J. B. na rzecz powoda (...) S.A. w B. kwotę 3.692 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. wniósł o zasądzenie od pozwanych K. B. i J. B. solidarnie kwoty 16.428,01 zł wraz z odsetkami umownymi równymi dwukrotności wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 8.09.2018 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż pozwani zobowiązali się poprzez podpisanie weksla z dnia 30.10.2017 r. do zapłaty w dniu 7.09.2018 r. kwoty wskazanej w wekslu w wysokości 17.428,01 zł. Powód wezwał pozwanych do wykupu weksla. Pozwani wpłacili na konto powoda jedynie kwotę 1.000 zł zaprzestając spłacania pozostałych roszczeń. Pozwani podpisując własnoręcznie kalendarz spłat raty znali doskonale wysokość zobowiązania i termin spłaty.

Pozwani K. B. i J. B. w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew zaprzeczyli istnieniu jakiegokolwiek obowiązku zapłaty na rzecz powoda. Twierdzili, iż nie jest im wiadomym z jakiego tytułu powód wywodzi roszczenia wobec nich. W pozwie bowiem nie wskazał jakiegokolwiek źródła zobowiązania, z którego wynikają kwoty przez niego dochodzone, w tym odsetki. Wnosili także o zawieszenie niniejszego postępowania do czasu zakończenia przyspieszonego postępowania układowego Sądu Rejonowego w Białymstoku sygn. akt VII GR 28/18.

Powód w piśmie procesowym z dnia 13.12.2018 r. z uwagi na uiszczenie przez pozwanych w toku procesu kwoty 100 zł w tym zakresie cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia (k.-37-43).

Sąd Rejonowy w Łomży ustalil i zważył, co następuje:

Powód (...) S.A. z siedzibą w B. w dniu 30.10.2017 r. zawarł z pozwanymi K. B. i J. B. umowę pożyczki gotówkowej nr (...), na podstawie której udzielił pozwanym pożyczki w kwocie 9.000 zł. Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na kwotę 20.880 zł, płatna w 36 miesięcznych ratach w kwotach 580 zł płatnych do dnia 9.11.2020 r. (umowa k.-52-56, harmonogram spłat k.-57).

W dniu 30.10.2017 r. pozwani na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia podpisali deklarację wekslową, na podstawie której upoważnili pożyczkodawcę do wypełnienia weksla, do wpisania domicylu i wypełnienie weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu (k.-58).

Z uwagi na niezapłaceniem przez pozwanym 2 rat pożyczki, wymagalnych w dniach 9.06.2018 r. i 9.07.2018 r. powód wezwaniem z dnia 10.07.2018 r. wezwał pozwanym do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 1.160 zł (wezwania k.-44, 45).

Powód w związku z nieregulowaniem rat pożyczki przez pozwanym, pismem z dnia 8.08.2018 r. wypowiedział im umowę pożyczki z zachowaniem 30-dniowego terminu. Powód w treści pisma informował o wypełnieniu wystawionego przez pozwanym weksla in blanco oraz wskazał wysokość zadłużenia na kwotę 17.428,01 zł, na którą składały się kwota 17.400 zł stanowiąca kwotę niespłaconej pożyczki i kwota 28,01 zł tytułem odsetek (wypowiedzenie k.-7,8).

Weksel „nie na zlecenie” został podpisany przez pozwanym w dniu 30.10.2017 r. Powód wypełnił go, wskazując datę wykupu na 7.09.2018 r. (weksel k.- 6).

Sąd Rejonowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 30.10.2018 r. na podstawie art. 231 ust 2 Prawa restrukturyzacyjnego umorzył przyspieszone postępowanie układowe pozwanego K. B. sygn. akt VII GRp 20/18 (postanowienie k.-74).

W ocenie Sądu powód udowodnił zasadność powództwa w całości.

Do akt sprawy złożył bowiem umowę pożyczki z dnia 30.10.2017 r., na podstawie której udzielił pozwanym pożyczki w kwocie 9.000 zł. Całkowita kwota do zapłaty została ustalona na kwotę 20.880 zł, płatna w 36 miesięcznych ratach w kwotach 580 zł płatnych do dnia 9.11.2020 r. (umowa k.-52-56, harmonogram spłat k.-57).

Powód złożył także deklarację wekslową, podpisaną przez pozwanym w dniu 30.10.2017 r. na zabezpieczenie zwrotu całego zadłużenia, na podstawie której upoważnili pożyczkodawcę do wypełnienia weksla, do wpisania domicylu i wypełnienie weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu oraz do uzupełnienia i weksla oraz dochodzenia na tej podstawie zobowiązania przed sądem gdy opóźnienie w płatności równej wysokości jednej pełnej raty przekroczy 30 dni, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania (k.-58).

Pozwani zalegali z zapłatą 2 rat pożyczki wymagalnych w dniach 9.06.2018 r. i 9.07.2018 r. dlatego też, zgodnie z deklaracją wekslową, powód miał prawo do wezwania w dniu 10.07.2018 r. pozwanym do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 1.160 zł (wezwania k.-44, 45), której nie zapłacili.

Zgodnie z pkt. 8 ust. 1 umowy pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę z zachowanie 30 dniowego okresu wypowiedzenia w przypadku gdy opóźnienie w płatności kwoty równej racie przekroczy 30 dni po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania (k.-54).

Należy zatem przyjąć, iż w związku z brakiem terminowej spłaty pożyczki pomimo wezwania do jej zapłaty powód miał podstawy do wypowiedzenia w dniu 8.08.2018 r. powyższej umowy pożyczki z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

Tym samym zachodziły podstawy do wypełnienia przez powoda weksla „nie na zlecenie”, podpisanego przez pozwanych w dniu 30.10.2017 r. na kwotę 17.428,01 zł (weksel k.-6). Wystąpiły bowiem przesłanki wskazane w deklaracji wekslowej.

Przedmiotowy weksel, który jest podstawą dochodzonych przez powoda roszczeń stanowił zabezpieczenie umowy pożyczki, do której zastosowanie powinny mieć przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2016 r. poz.1528). Należy wskazać w tym miejscu uregulowania art. 41 tejże ustawy. Ustęp 1 tego przepisu stanowi, że weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną oraz powinien być wystawiony zgodnie z porozumieniem wekslowym.

Porozumienie wekslowe jest umową (dwustronną czynnością prawną) zawartą między wystawcą weksla a remitentem, której towarzyszy wręczenie weksla in blanco. Na jej podstawie dochodzi do powstania zobowiązania z weksla in blanco. Skutkiem zawarcia porozumienia i wydania weksla in blanco jest stworzenie po stronie wierzyciela uprawnienia do wypełnienia weksla zgodnie z warunkami określonymi w porozumieniu, po stronie wystawcy zaś powstaje obowiązek zapłaty sumy wekslowej na podstawie uzupełnionego dokumentu weksla. Treścią porozumienia jest upoważnienie o charakterze nieodwołalnym, do uzupełnienia przez wierzyciela weksla o brakujące elementy, zgodnie z poczynionymi w porozumieniu ustaleniami, bez względu na formę w jakiej to porozumienie zostało zawarte. Porozumienie zazwyczaj obejmuje, poza upoważnieniem, także sposób i przesłanki uzupełnienia oraz treść brakujących elementów. Jeżeli jednak dłużnik wekslowy wydał weksel in blanco bez żadnych wskazówek co do jego wypełnienia, domniemywa się, że zaufał uczciwości wierzyciela i bez zastrzeżeń zgadza się na wypełnienie weksla przez tego ostatniego (wyrok SN z dnia 28 maja 1998 r., III CKN 531/97). Powszechny w orzecznictwie, a także piśmiennictwie, jest pogląd, iż porozumienie podlega regułom interpretacyjnym oświadczeń woli zgodnie z art. 65 kc. Warto nadmienić, iż w zakresie elementów nieobjętych porozumieniem, uzupełniając weksel in blanco jego posiadacz dokonuje tego na zasadzie swobodnego uznania. Jednakże przyznanie mu swobody w tym zakresie nie oznacza całkowitej dowolności. Ograniczenia w tej kwestii są formułowane przez przepisy prawa wekslowego, zasady współżycia społecznego oraz dobre obyczaje (art. 56 kc). Z treści art. 10 ustawy – Prawo wekslowe nie wynika jak należy traktować porozumienie, ani też w jakiej formie powinno ono zostać zawarte. Uznać należy zatem, iż ustawodawca stanął na stanowisku, iż może ono przybrać dowolną formę – zarówno pisemną, jak i ustną. Ważne jest, aby był to wyraźny przejaw woli, zrozumiały w sposób dostateczny oraz niebudzący wątpliwości co do skutków prawnych jakie ma wywołać. Formą porozumienia wekslowego jaką możemy najczęściej spotkać jest deklaracja wekslowa. Weksel powinien być przy tym uzupełniony zgodnie z porozumieniem wekslowym/deklaracją wekslową.

Pod pojęciem wypełnienia weksla z naruszeniem porozumienia rozumieć należy uprawniające dłużnika do podniesienia zarzutów zachowanie remitenta, który wypełnił weksel in blanco niezgodnie z porozumieniem, sprzeciwiając się tym samym oświadczonej w sposób wyraźny woli dłużnika. Innymi słowy jest to każdy stan faktyczny, w którym uzupełnienie dokumentu weksla in blanco narusza umowę towarzyszącą jego wydaniu. Obejmuje to zatem następujące sytuacje: 1) gdy brak jest podstaw do uzupełnienia weksla, tzn. weksel został uzupełniony mimo tego, iż nie ziszczył się warunek lub jeszcze nie nadszedł termin od którego strony uzależniły dokonanie tej czynności, 2) gdy weksel został uzupełniony po wygaśnięciu wierzytelności dla zabezpieczenia której był wystawiony, 3) gdy osoba nieuprawniona uzupełniła weksel, 4) gdy weksel został uzupełniony w sposób odmienny, niż to zostało uzgodnione w porozumieniu.

W ocenie Sądu powód w niniejszej sprawie wypełnił przedmiotowy weksel zgodnie z deklaracją wekslową.

Pozwani bowiem podpisując własnoręcznie kalendarz spłat rat pożyczki znali wysokość zobowiązania i termin spłaty. Podpisując zaś przedmiotową umowę pożyczki zobowiązali się do jej zwrotu na warunkach określonych w umowie, w której zostały określone konsekwencje nie przestrzegania jej warunków. Bez wątplenia pozwani nie zapłacili 2 kolejnych rat pożyczki w terminie. Dlatego też w ocenie Sądu powód miał prawo do wypełnienia przedmiotowego weksla na kwotę dochodzoną pozwem,

W ocenie Sąd nie doszło do przedawnienia niniejszego roszczenia albowiem stało się ono wymagalne z dniem 8.09.2018 r. tj. po upływie 30 dniowego okresu wypowiedzenia przedmiotowej umowy. Pozew został wniesiony w dniu 25.09.2018 r. a zatem przed upływem 3 letniego terminu przedawnienia, wynikającego z art. 118 kc.

Biorąc zatem powyższe pod uwagę Sąd na podstawie art. 720 §1 i 2 kc orzekł jak w pkt. I wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 §1 i 2 kc.

W związku z cofnięciem powództwa przez pozwanego w zakresie kwoty 100 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia Sąd na podstawie art. 355 §1 kpc umorzył postępowanie w tym zakresie zgodnie z pkt. II wyroku.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 kpc oraz § 2 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804).